

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අර්ධ වාර්ෂික පරීක්ෂණය 2017

10 ශ්‍රේණිය

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - I පත්‍රය

නම/විභාග අංකය :-

කාලය : පැය 01 යි.

- * සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * අංක 1 සිට 20 දක්වා ප්‍රශ්නවල (i), (ii), (iii), (iv) යන පිළිතුරු පිළිබඳව නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන පිළිතුර තෝරාගන්න.
- (1) ව්‍යවසායකත්වය යන්නට නොගැළපෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,
 - (i) ප්‍රාග්ධනවේදය වෙත කිවීමට සූදානම්වන්නා වූ පුද්ගලයින්ගේ මානසික තත්ත්වයයි.
 - (ii) පුද්ගලයින්ගේ ධනාත්මක ආකල්ප, හැසිරීම හා කුසලතා පිළිබඳව විකල්පයකි.
 - (iii) ව්‍යාපාරික කටයුතු හා ලාභය සමග පමණක් බැඳුණු සංකල්පයකි.
 - (iv) පිතෘ, තර්ක කරන හා ක්‍රියා කරන ආකාරයයි.
- (2) ව්‍යවසායකත්වය තුළ දැක්වූ නැති මූලික දත්තයක් වන්නේ,
 - (i) ලාභය උපරිම කර ගැනීමට පමණක් කටයුතු කිරීම.
 - (ii) පවතින බදු පිළිබඳව විමසීමක් හමුවීම වෙනස් කිරීමට කටයුතු කිරීම.
 - (iii) අවිද්‍යාමි භාර ගැනීමට සැලැස්වීමට නොදැක්වීම.
 - (iv) සාම්ප්‍රදායික ඇගයීම් හා සංකල්ප වාලංගම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- (3) ව්‍යවසායකයා තමවටම සිතන්නේ,

(i) කර්මය පිළිබඳව ය.	(ii) ව්‍යාපාරික පිළිබඳව ය.
(iii) අන් අයගේ ඇගයීම් පිළිබඳව ය.	(iv) තම ඇගයීම් පිළිබඳව ය.
- (4) තම ඇගයීම් මතම තීරණයකට එළඹෙන ව්‍යවසායකයා (අන්‍ය ඇගයීම් ගරු කරයි, ව්‍යවසායකත්වයේ දී මෙම ඇගයීම් පැළෑටන්නේ,

(i) පිළිගැනීම ලෙසය.	(ii) වගකීම ලෙසය.
(iii) ස්වාධීනත්වය ලෙසය.	(iv) සහයෝගය ලෙසය.
- (5) ව්‍යවසායකත්වයේ කුමන දත්තයන් නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,

(i) සැපයුම්කරු, නායකයා, කළමනාකරු	(ii) අධිකාරී, කළමනාකරු, නිෂ්පාදකයා
(iii) අධිකාරී, කළමනාකරු, නායකයා	(iv) පාරිභෝගිකයා, කළමනාකරු, නායකයා
- (6) ව්‍යවසායකත්වයේ "අවිද්‍යාමි" යන්නෙන් ඇගයීම් කරන්නේ,

(i) ව්‍යාපාර ඇගයීම ප්‍රතිඵල නිෂ්පාදන බවයි.	(ii) ව්‍යාපාර ඇගයීම ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු බවයි.
(iii) ව්‍යාපාර ඇගයීම පාරිභෝගික හෝ අසාර්ථක වීමයි.	(iv) ව්‍යාපාර ඇගයීම අසාර්ථක වීමයි.
- (7) ව්‍යවසායකයකු පරිසර වෙනස්වීම්වලට අනුකූල විය යුතුය. එනම්,

(i) තැපෑලයි.	(ii) පහසුකමෙන් වැඩ කිරීමයි.
(iii) නිවැරදිවීමයි.	(iv) තනිව වැඩ කිරීමයි.
- (8) ව්‍යවසායකයකුට ව්‍යවසායකත්වය කුඹුණු ලෙසට ප්‍රතිලාභයකි,
 - (i) තම නිෂ්පාදන හා සේවා වෙනුවෙන්ම ඉදිරිපත් කිරීම.
 - (ii) අනුකූලතාවය වෙනුවෙන්ම ඉදිරිපත් කළ නැති වීම.
 - (iii) නිදහසේ වෙනුවෙන්ම විවිධ හැකිවීම.
 - (iv) සාමාන්‍ය උපරිම ප්‍රයෝජන ගත නැති වීම.

- (9) අවදානම් හා ප්‍රතිලාභය අතර පවත්නා සම්බන්ධය මින් කිහිපම ප්‍රකාශයන් දැක්වේ?
 (i) අවදානම් ඉහළ නම් ප්‍රතිලාභය ඉහළ වේ. (ii) අවදානම් ඉහළ නම් ප්‍රතිලාභය පහළ වේ.
 (iii) අවදානම් පහළ නම් ප්‍රතිලාභය ඉහළ වේ. (iv) අවදානම් හා ප්‍රතිලාභය අතර සම්බන්ධයක් නැත.
- (10) මින් අවශ්‍යතා පමණක් ඇතුළත් කාණ්ඩය තෝරන්න.
 (i) අනාර, ඇතුළු පැළෑටි, නිවාප (ii) අනාර, බෝ, නිවාප
 (iii) අනාර, ඇතුළු පැළෑටි, කට්ටු නිවාප (iv) අනාර, පොත්පත්, නිවාප
- (11) මිනිස් අවශ්‍යතා සපුරාලන සේවාවක ලක්ෂණයක් වන්නේ.
 (i) ස්වයං පෝෂණය. (ii) පමණිතව ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සලකා බැලීම.
 (iii) ගම්බද සේවාව. (iv) ප්‍රායෝගිකව වෙන් කළ නොහැකිවීම.
- (12) ව්‍යවසායකයන්ට ගිණි ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,
 (i) නිර්මාණශීලීත්වය (ii) නව්‍යීකරණය
 (iii) අවදානම් භාර ගැනීම. (iv) ප්‍රායෝගිකව වෙන් කළ නොහැකිවීම.
- (13) පහත වාසය කුමක් වැඩිම නිවැරදි වාසය තෝරන්න.
 (i) මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර මොනොමොන ව්‍යාපාර කටයුතු කුඩා ප්‍රදේශයකට පිමා වේ.
 (ii) සෑම ව්‍යාපාරයකම ව්‍යවසායකයකු වේ.
 (iii) දුකටමත් පාරිභෝගික අවශ්‍යතා ඉටුකර ඇති තොටය ව්‍යවසායකයාගේ නිවැරදි වේ.
 (iv) ව්‍යවසායකයකු හා ව්‍යාපාරයකු අතරම ප්‍රතිඵල ඇති වේ.
- (14) ව්‍යවසායකයකු ඉටු කරන අයිතිකරුගේ කුමකටම අදාළ සාධකයකි.
 (i) සේවකයින් මෙහෙයවීම. (ii) ව්‍යාපාර සැලසුම් සකස්වීම.
 (iii) ලාභ හෝ පාඩු වැඩි දුරා ගැනීම. (iv) ව්‍යාපාරයේ තත්ත්වය ඇගයීමට ලක් කිරීම.
- (15) ව්‍යාපාරයක් සකස් කරනු ලබන සැලැස්මට අනුව ක්‍රියාත්මක වන්නේ දැයි පරීක්ෂා කර බැලීම.
 (i) භාග්‍යයා ලෙස වූ කුමකටම. (ii) අයිතිකරු ලෙස වූ කුමකටම.
 (iii) සලකාකරු ලෙස වූ කුමකටම. (iv) ව්‍යාපාරයා ලෙස වූ කුමකටම.
- (16) කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරවල ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,
 (i) පොදුගිණි නිමකරවීම. (ii) පාලකයන් අඩු අංශයකටම නිමි.
 (iii) කුඩා සේවක සංඛ්‍යාවක් පිරිම. (iv) ව්‍යාපාර කටයුතු වශයෙන් ප්‍රදේශයක පැතිරී නිමි.
- (17) ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපෑම් ඇති කරන අභ්‍යන්තර පරිසර සාධකයකි.
 (i) ප්‍රජා පරිසරය. (ii) පමාන හා සාප්තානික පරිසරය.
 (iii) සේවකයෝ. (iv) තාක්ෂණික පරිසරය.
- (18) පහත ප්‍රකාශවලින් ව්‍යාපාර යෝජිතයන් වන්නේ,
 (i) කුසලතා සහිත සලකාකරුවන් ව්‍යාපාරයට බැඳී ගැනීම.
 (ii) නිකුත් වේලාවෙන් පසු සේවකයන් සේවකයාගේ සැමිනීම.
 (iii) ව්‍යාපාර පරිසරයේ අනුමතවීම.
 (iv) ඉහළ පොළී ප්‍රතිපත්තියට නොමැතිවීම.
- (19) දුම්රිය පහසුකම් වැඩිවීම සෑදීමට මුද්‍රා නිවැරදිවීමට හොඳ අවස්ථාවකි. මෙම ප්‍රකාශය,
 (i) නිර්මාණයකි. (ii) සේවකයකි. (iii) අවස්ථාවකි. (iv) දුර්වලතාවකි.
- (20) පහත ක්‍රියාකාරීත්වයන් ව්‍යවසායකයකුගේ තාක්ෂණික කුසලතා ගණයට අයත් වන්නේ කුමක්ද?
 (i) වටිමක් කුමක්දැයි අනුව සේවකයකු බැඳී ගැනීම.
 (ii) ව්‍යාපාරයේ පුද්ගල සාම්ප්‍රදායික පමණ වැඩ කිරීමේදී අදාළ කුසලතා සර ගැනීම.
 (iii) සර වෙළෙඳපොළ පොසා ගැනීමට ඇති හැකියාව.
 (iv) කාණ්ඩයක පමණ වැඩ කිරීමට ඇති හැකියාව.

(ලකුණු 2 x 20 = 40)

- (4) (i) ව්‍යවසායකත්වයෙන් ව්‍යවසායකයාට හිමිවන ප්‍රතිලාභ 2ක් ලියන්න.
 (ii) ව්‍යවසායකයාට සමාජීය සුළු සාධනය සඳහා දායක විය හැක. පමාජීය සුළු සාධනය සඳහා දායක විය හැකි ආකාර 2ක් සඳහන් කරන්න.
 (iii) "රටක සංවර්ධනයට ව්‍යවසායකත්වය හැකිවීම වැදගත්" වී අනුව රටක් සංවර්ධනයට ව්‍යවසායකත්වයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ 2ක් ලියන්න.
 (iv) ව්‍යවසායකයන් අතිශයින් සාර්ථක වූ විට ව්‍යවසායකයකුට සමාජීය වශයෙන් වටිනා ප්‍රතිලාභ හිමිවීම නිරූපණය කළ හැක. මෙසේ සමාජීය වශයෙන් හිමිවන ප්‍රතිලාභ 2ක් ලියන්න.
 (v) ව්‍යවසායකයාට ව්‍යාපාර කටයුතු කිරීමේ දී විවිධ තුළිතා මත කටයුතු කිරීමට සිදුවේ. මෙම තුළිතා අවස්ථාවන් 2ක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 2 x 5 = 10)

- (5) (i) ව්‍යවසාරවල ප්‍රමාණය අනුව ව්‍යවසාර වර්ග 3කට බෙදේ. ඒවායින් 2ක් නම් කරන්න.
 (ii) කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාරවලට අදාළව ගැසතාගත හැකි ලක්ෂණ 4ක් ලියන්න.
 (iii) "ආර්ථික සංවර්ධනයට කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාරවලින් ලැබෙන ප්‍රයෝජනවලට අති විශාලය" මෙය පෙන්වා දීමට කරුණු 2ක් ලියා දක්වන්න.
 (iv) ව්‍යවසාරයක සාර්ථකත්වය සඳහා "ගත්ති" වැදගත් වේ. "ගත්ති" සඳහන් කරමින් සඳහන් වේද?
 (v) කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාරයක ප්‍රතිඵල හැකි ලෙසින් 2ක් ලියන්න. (ලකුණු 2 x 5 = 10)

- (6) (i) ව්‍යවසායකයකු වර්ධනය කරගත යුතු මූලික කුසලතා රාශියකි. ඒවායින් 2ක් සඳහන් කරන්න.
 (ii) ඕනෑම රටක ආර්ථිකය තුළ කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාර ඔහුළුව දක්නට ලැබේ. තමුත් මෙම ව්‍යවසාර ආරම්භ කොට පවත්වාගෙන යාමේදී එහි සාර්ථකත්වයට මාඩා පමුණුවන සාධක රාශියක් ඇත. ඒවායින් 2ක් නම් කරන්න.
 (iii) කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාර බොහෝ විට අසාර්ථක වේ. මේ සඳහා වගදාන කේතු 2ක් ලියන්න.
 (iv) "කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසාර සාර්ථක කර ගැනීමට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග හැකුවා නොවේ." මේ සඳහා අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග 2ක් ලියන්න.
 (v) අභිවිකරු සලකනාකරණ තුළිතාව තුළ කළ යුතු කාර්යයන් 2ක් ලියන්න. (ලකුණු 2 x 5 = 10)